

सूचना

1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) प्रश्नाची उत्तरे लिहितांना आवश्यक तेथे आकृत्या काढा

3) नकाशा पेनसिलचा वापर करण्यास परवारगी आहे

4) उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शविणे

प्र 1 ला अ) साखळी पूर्ण करा

(गुण 5)

अ	ब	क
1) ज्वालामुखी पदार्थ	उखड	पृथ्वीवरील जीवसृष्टी
2) हिमनदी	ज्वालामुखी बॉम्ब	मेषशिला
3) हरितगृह वायु	मिथेन	सुंदा
4) सागरी गर्ता	विभाग	घनरूप
5) मंद हालचाली	जास्त खोलीचा भाग	गट पर्वत

ब) पुढील विधाने दिलेल्या सूचने नुसार पुणे करा

(गुण 5)

1) वाऱ्याच्या खनन कार्यामुळे खालील पैकी कोणते भूरूप तयार होते

अ) घळई ब) लवण स्तंभ क) भूछत्र खडक ड) मेषशिला

2) विषुववृत्तीय प्रदेशात वने आढळतात

अ) पानझडी ब) सदाहरीत क) सूचीपर्णी ड) वनस्पती

3) हिंदी महासागरातील सर्वात खोल गर्ता

अ) क्रिसमस ब) सुंदा क) ओब ड) छागोस

4) पॅरिस येथे..... साली आलेल्या उष्णतेच्या लाटेमुळे लोक मृत्युमुखी पडले होते

अ) 2001 ब) 2003 क) 2005 ड) 2007

5) भुकंपमापक यंत्राला असे म्हणतात.

अ) सिस्मोलाईन ब) रिश्टर स्केल क) सिस्मोग्राफ ड) या पैकी नाही.
क) अचुक सहसंबंध ओळखा A विधान ब चे करण (5)

1) A) विभंगामुळे वली पर्वताची निर्मिती होते

R) एकमेकांविरुद्ध दिशेने ताण निर्माणकारी बलामुळे विभंग निर्माण होतो

अ) केवळ A बरोबर आहे

आ) केवळ R बरोबर आहे

इ) A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत R हे A अचुक स्पष्टीकरण आहे

ई) A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत परंतु R हे A अचुक स्पष्टीकरण नाही

2) A) परखाकृती मैदान पर्वतपायथ्याशी निर्माण होते

R) उतारातील अचानक बदल झाल्याने गाळाचे संचयन होते

अ) केवळ A बरोबर आहे.

आ) केवळ R बरोबर आहे

इ) A आणि R बरोबर R हे A चे अचुक स्पष्टीकरण आहे

ई) A बरोबर R चुक.

3) A) सागरी मैदान हा सागराचा सर्वात खोल भाग असतो

R) हे सगरतळाशी असते.

अ) केवळ A बरोबर आहे.

आ) केवळ R बरोबर आहे

इ) A आणि R बरोबर R हे A चे अचुक स्पष्टीकरण आहे

ई) A बरोबर R चुक आहे.

4) A) भूखंडमंच मानवासाठी महत्वपूर्ण आहेत.

R) येथे विस्तृत मासेमारी आढळते

अ) केवळ A बरोबर आहे.

आ) केवळ R बरोबर आहे

इ) A आणि R बरोबर R हे A चे अचुक स्पष्टीकरण आहे

ई) A बरोबर R चुक आहे.

5) A) बंगालच्या उपसागराची क्षारता कमी असते.

R) बंगालच्या उपसागराची समुद्र गुड अरुंद आहे

अ) केवळ A बरोबर आहे.

आ) केवळ R बरोबर आहे

इ) A आणि R बरोबर R हे A चे अचुक स्पष्टीकरण आहे

ई) A बरोबर R चुक आहे.

ड) चुकीचा घटक ओळखा.

(5)

1) जलमग्न भूरूपे

अ) सागरी मैदान

ब) गर्ता

क) पंखाकृती मैदान

ड) खंडां.

2) वली पर्वत

अ) राँकी पर्वत

ब) ब्लॅक फॉरेस्ट

क) आल्प्स

ड) हिमालय.

3) संचयनामुळे निर्माण होणारे भूरूपे

अ) त्रिभुज प्रदेश

ब) पुळण

क) मैदान

ड) धबधबा.

4) मानवनिर्मित आपत्ती

अ) अपघात

ब) युद्ध

क) आवर्त

ड) औदयोगिक आपत्ती

5) भूविवर्तनकीय नैसर्गिक आपत्ती

अ) ज्वालामुखी

ब) भूकंप

क) साथीचा आजार आणि

ड) त्सुनामी

प्र 2 रा भौगोलिक कारणे लिहा (कोणतेही पाच)

(15).

1) हिमरेषा आक्रसत आहे.

2) भूखंडमंचावर मासेमारीचा विकास झालेला दिसून येतो.

3) वाळवंटी जीवनसंहतीमध्ये काटेरी वनस्पती आढळतात.

4) तैगा जीवनसंहतीत लाकूडतोड व्यवसायाचा विकास झालेला आहे.

5) हवामान बदल अभ्यासणे महत्वाचे आहे.

6) भारतात चक्रीवादळाने होणारी हानी कमी होत आहे.

प्र 3 रा फरक स्पष्ट करा कोणतेही चार).

(12)

- 1) अभिनती आणि अपनती .
- 2) विदारण आणि विस्तृत झीज.
- 3) तैगा आणि टुंड्रा हवामान प्रदेश.
- 4) अरबी समुद्राची क्षारता आणि बंगालच्या उपसागराची क्षारता
- 5) जीवनसंहती आणि परिसंस्था
- 6) नैसर्गिक आपत्ती आणि मानवनिर्मित आपत्ती

प्र 4 था जगाच्या नकाशात पुढील बाबी योग्य सूची व नावे देऊन दर्शवा (कोणतेही सहा).

(6)

- १) मरियाना 2) ग्रँड बँक 3) मुंबई हाय 4) जपान
- 5) सहारा वाळवंट 6) मालदीव 7) सुदा गर्ता 8) पश्चिम घाट.

प्र 5 वा टिपा लिहा (कोणतेही तीन)

(१२)

- 1) भूछत्र खडक २) सन्निघर्षण 3) विकार क्षमता
- ४) जैविक संसाधने 5) सागरी पर्यटन.

प्र 6वा खालील उताऱ्याचे वाचन करून दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन).

(6)

प्रशांत महासागर हा पृथ्वीवरील सर्वात मोठा महासागर आहे प्रशांत महासागराच्या उत्तरेस आर्क्टिका महासागर दक्षिणेस दक्षिणी महासागर पश्चिमेत आशिया व ऑस्ट्रेलिया पूर्वेत अमेरिका खंड आहे एकूण 1.692 कुठली वर्ग इतके क्षेत्रफळ असलेल्या प्रशांत महासागराने पृथ्वीच्या पृष्ठभागाच्या 32 कुल भाग व्यापला आहे व जगातील एकूण पाण्याचा 46 टक्के पाणी प्रशांत महासागरामध्ये आहे 10.911 मीटर (35.797 फूट) इतकी खोली असलेल्या मरियांना गर्ता हा प्रशांत महासागरातील सर्वात खोल बिंदू आहे न्यू गिनी हे प्रशांत महासागरातील सर्वात मोठे बेट आहे युरोपियन संशोधकांनी प्रशांत महासागराचा 16 शतकामध्ये शोध लावला पॅसिफिक ओशन हे नाव पोर्तुगीज संशोधक फॅड्रीनांड मॅगसेस्टन याने आपल्या विश्व सफरी दरम्यान या महासागरात पोर्तुगीज भाषेत दिलेल्या मार पॅसिफिको (शांत समुद्र) यावरून ठेवण्यात आले.

- 1) प्रशांत महासागराचा सीमावरती प्रदेश सांगा.
- 2) प्रशांत महासागराने पृथ्वीच्या पृष्ठभागाचा किती भाग व्यापला आहे.
- 3) प्रशांत महासागराचे नामकरण कोणी केले.
- 4) प्रशांत महासागरातील सर्वात खोल बिंदू गर्ता कोणता.

ब) आकृत्या काढून नावे द्या (कोणतेही दोन)

(4)

1) भूछत्र खडक

2) सागरतळ रचना

3) आपत्ती व्यवस्थापन चक्र.

प्र 7 वा खालील प्रश्नांचे उत्तरे सविस्तर लिहा (कोणतेही एक)

(7)

1) महासागरातील प्रदूषण मानवासाठीच घातक ठरणार आहे चर्चा करा

2) आपत्तीचे आपत्ती नुसार प्रकार स्पष्ट करा